

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 16. januar 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2007-150-0505
Dok.: ANS42207

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 62 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. december 2007.

Lene Espersen

/

Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 62 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Hvad er ministerens kommentar til Informations artikel 24/9-07: "Du kan lige så godt tilstå" vedrørende politiets brug af varetægtsfængslinger?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil jeg kan henholde mig:

”1. I den artikel, der er nævnt i spørgsmål nr. 62, omtales en konkret straffesag, hvor en person blev frifundet efter at have været varetægtsfængslet i næsten et år. I den forbindelse citerer artiklen den pågældende og en række forsvarsadvokater for påstande om, at politiet anvender varetægtsfængsling til at fremtvinge tilståelser. Chefanklager Ulla Kaspersen, Syd- og Sønderjyllands Politi, afviser i artiklen disse påstande.

Rigsadvokaten har indhentet en udtalelse om sagen fra Politidirektøren i Syd- og Sønderjylland.

Det fremgår af udtalelsen, at den pågældende blev anholdt den 6. februar 2006 og sigtet for grov sædelighedskriminalitet i forhold til sin ekskærestes datter. Han blev fremstillet i grundlovsforhør den 7. februar, hvor han blev varetægtsfængslet i fire uger til den 7. marts 2006. Retten afsagde samtidig kendelse om, at den pågældende skulle undergive sig ambulans mentalundersøgelse. Politiet modtog resultatet af mentalundersøgelsen den 6. juni 2006. Den 26. juni 2006 blev sagen sendt til Statsadvokaten i Sønderborg med indstilling om tiltalerejsning. Statsadvokaten rejste den 10. oktober 2006 tiltale mod den pågældende ved nævningeting. Sagen blev domsforhandlet under medvirken af nævninger fra den 29. januar til den 1. februar 2007, hvor der blev afsagt dom om frifindelse. Den pågældende var varetægtsfængslet under hele forløbet, altså sammenlagt næsten et år. Han var varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, under hensyn til risikoen for, at han ville vanskeliggøre forfølgningen i sagen.

2. Efter retsplejelovens § 762, stk. 1, kan en sigtet varetægtsfængsles, hvis der er begrundet mistanke om, at den sigtede har begået en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og der er bestemte grunde til at antage, at den sigtede vil unddrage sig forfølgningen (unddragelsesfare), på fri fod vil begå ny tilsvarende kriminalitet (gentagelsesfare) eller vil vanskeliggøre forfølg-

ningen i sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre (kollusionsfare).

Efter retsplejelovens § 762, stk. 2, om såkaldt retshåndhævelsesarrest kan en sigtet endvidere varetægtsfængsles, når der er en særlig bestyrket mistanke om, at den sigtede har begået en lovovertrædelse, der kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og hensynet til retshåndhævelsen eller oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod, eller en overtrædelse af bl.a. straffelovens §§ 244-246 (vold), hvis lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Retsplejelovens § 762, stk. 3, indeholder et proportionalitetskrav, hvorefter varetægtsfængsling ikke kan anvendes, hvis lovovertrædelsen alene kan forventes at medføre en straf af bøde eller fængsel i højst 30 dage, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til forstyrrelsen af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, der kan forventes idømt, hvis den sigtede findes skyldig.

Det er retten, som efter begæring fra anklagemyndigheden afgør, om sigtede skal varetægtsfængsles, jf. retsplejelovens § 764. Den sigtede skal have lejlighed til at udtale sig og skal have bistand af en forsvarer. Retten skal begrunde sin afgørelse, og hvis sigtede varetægtsfængsles, skal retten angive de konkrete omstændigheder i sagen, som gør, at betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt. Retten skal desuden fastsætte en frist for varetægtsfængslingens længde, som skal være så kort som mulig og ikke må overstige 4 uger. Fristen kan forlænges, men højst med 4 uger ad gangen, jf. retsplejelovens § 767, stk. 1. Rettens afgørelse om varetægtsfængsling kan af både sigtede og anklagemyndigheden indbringes for landsretten.

3. Varetægtsfængsling skal således ske inden for rammerne af de anførte bestemmelser, og der vil naturligvis ikke kunne ske varetægtsfængsling med det formål at fremtvinge en tilståelse fra de sigtedes side. Jeg finder derfor ikke, at der er belæg for at udsende nærmere retningslinier til politi og anklagemyndighed om dette spørgsmål og bemærker i den forbindelse, at den omtalte artikel i Information alene synes at bygge på generelle og udokumenterede påstande fra de pågældende forsvarere.

4. Noget andet er, at det er væsentligt at arbejde for, at varetægtsfængslinger generelt bliver af så kort varighed som muligt og ikke udstrækkes længere end konkret nødvendigt. Jeg finder det ligeledes væsentligt løbende at følge udviklingen i

antallet og den tidsmæssige udstrækning af langvarige varetægtsfængslinger.

Jeg har derfor ved meddelelse nr. 2/2000 fastsat administrative retningslinjer med henblik på at sikre, at varetægtsfængslinger bliver af så kort varighed som muligt. Efter retningslinjerne skal politidirektørerne løbende underrette statsadvokaten om alle sager, hvor sigtede er varetægtsfængslet i mere end 3 måneder. Desuden skal statsadvokaterne årligt underrette Rigsadvokaten om sager, hvor der er afsagt dom i 1. instans, og hvor den pågældende var varetægtsfængslet i mere end 3 måneder.

Jeg følger således løbende udviklingen i antallet og den tidsmæssige udstrækning af langvarige varetægtsfængslinger. Endvidere udarbejder jeg på grundlag af indberetningerne fra statsadvokaterne og i samarbejde med Justitsministeriets Forskningsenhed en årlig redegørelse til Justitsministeriet om udviklingen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger.”

Det kan tilføjes, at Strafferetsplejeudvalget for nylig har afgivet betænkning nr. 1492/2007 om begrænsning af langvarige sigtelser og varetægtsfængslinger. Betænkningen indeholder en række forslag til yderligere tiltag, som uden at tilsidesætte hensynet til en grundig og effektiv efterforskning og kriminalitetsbekæmpelse vil kunne medvirke til at begrænse den tidsmæssige udstrækning af sigtelser og varetægtsfængslinger.

Betænkningen er sendt i høring hos berørte myndigheder og organisationer mv. med høringsfrist til den 14. januar 2008 med henblik på, at der kan fremsættes lovforslag på området senere i denne folketingssamling.